

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії ГРИГОРАШ Петро Борисович, 1988 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2011 році Подільський державний аграрно-технічний університет за спеціальністю Ветеринарна медицина, працює головним лікарем ветеринарної медицини департаменту свинарства та птахівництва у ПП «Аграрна компанія 2004», м. Хмельницький, виконав акредитовану освітньо-наукову програму Ветеринарна медицина.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом в.о. ректора Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Кам'янець-Подільський, від 10 квітня 2026 року № 79, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Вячеслава ДАНЧУКА, доктора сільськогосподарських наук, професора, професора кафедри нормальної та патологічної морфології і фізіології Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Рецензентів – Марії КУЧЕРУК, докторки ветеринарних наук, професорки, професорки кафедри гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби Національної поліції України Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;

Світлани ЛАЙТЕР-МОСКАЛЮК, кандидатки ветеринарних наук, доцентки, доцентки кафедри гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби Національної поліції України Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Офіційних опонентів – Ігоря КУШНІРА, доктора ветеринарних наук, професора, завідувача лабораторії мікробіологічних досліджень Державного науково-контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок;

Сергія КАСЯНЕНКО, доктора філософії за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина, старшого викладача кафедри епізоотології та паразитології Сумського національного аграрного університету,

на засіданні 16 червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 21 Ветеринарна медицина Петру

ГРИГОРАШУ на підставі публічного захисту дисертації «Теоретичне обґрунтування та розробка біологічного препарату на основі мікроорганізмів для біодеструкції свинячого гною» за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина.

Дисертацію виконано у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Кам'янець-Подільський.

Науковий керівник – Юлія ГОРЮК, докторка ветеринарних наук, доцентка, професорка кафедри ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертаційна робота відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету міністрів України №44 від 12 січня 2022 року (зі змінами). Дисертація має чітку логічну структуру та складається з анотації, вступу, огляду літератури, матеріалів та методів досліджень, результатів досліджень, аналізу та узагальнення результатів досліджень, висновків, пропозицій виробництву, списку використаних джерел та додатків. Структура, зміст, обсяг та оформлення дисертаційної роботи відповідають встановленим вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, із них 6 статей у фахових виданнях України категорії Б, 4 праці – у матеріалах конференцій, розроблено і затверджено технічні умови України та методичні рекомендації:

1. **Grigorash, P. B., & Horiuk, Y. V.** (2024). Characterization of harmful gases and bioaerosols of pig farms: a review of the existing literature. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences*, 26(113), 24-29. <https://doi.org/10.32718/nvlvet11304>

2. **Григораш, П. Б., Горюк, Ю. В., Кухтин, М. Д., & Горюк, В. В.** (2025). Мікробіологічна оцінка біоаерозолів в боксах для відгодівлі свиней. *Podilian Bulletin Agriculture Engineering Economics*, (47), 42–51. <https://doi.org/10.37406/2706-9052-2025-2.6>

3. **Grigorash, P. B., & Horiuk, Y. V.** (2025). The effect of the biodestructor Sanaero on the microflora of pig manure when filling an underfloor bath. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences*, 27(118), 189-196. <https://doi.org/10.32718/nvlvet11827>

4. **Grigorash, P. B., & Horiuk, Y. V.** (2025). Sanitary condition of pig manure and microclimate in piggeries under treatment with the biodestructor Sanaero. *One Health Journal*, 3(V), 43–

53. <https://doi.org/10.31073/onehealthjournal2025-v-05>

5. **Grigorash, P. B., & Horiuk, Y. V.** (2025). Microclimate parameter dynamics in pig housing using the biodestructor Sanaero. *Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences*, 8(2), 49-55. <https://doi.org/10.32718/ujvas8-2.09>

6. **Grigorash, P. B., Horiuk, Y. V., Salata, V. Z., Prosyanyi, S. B., Perkiy, Y. B., & Motkalyuk, N. F.** (2026). Characteristics of nitrogen transformation processes in pig manure during fattening with the use of the biodestructor Sanaero. *Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences*, 9(1), 40–46. <https://doi.org/10.32718/ujvas9-1.07>

7. **Григораш П. Б., Горюк Ю. В., Кухтин М. Д.** Технічні умови ТУ У 21.2–22769675–001:2025 Біологічний препарат ветеринарний «САНАЕРО» (суспензія для зовнішнього застосування). Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2025. 18 с.

8. **Григораш П. Б., Горюк Ю. В., Кухтин М. Д.** Методичні рекомендації щодо використання біологічного препарату «Санаеро» для деструкції свинячого гною. Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2025. – 26 с.

9. **Григораш П., Горюк Ю.** Методи боротьби з неприємними запахами в свинарстві. Зміна клімату та її наслідки для тваринництва і ветеринарної медицини: Наукові підходи та інноваційні рішення : Зб. матеріалів Міжнар. науково-практ. конф., м. Кам'янець-Подільський, 10 жовт. 2024 р. Одеса, 2024. С. 162–163.

10. **Григораш П. Б., Горюк Ю. В.** Мікрофлора у складі біоаерозолів свиноферм. Актуальні питання ветеринарної медицини: реалії та перспективи: збірник тез доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. науковців, викладачів та аспірантів, 22 травня 2024 р.; Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. С. 27-28.

11. **Grigorash P., Horiuk Y.** Modulation of pig manure microbiota and odor reduction using the biodestructor sanaero. Актуальні аспекти розвитку ветеринарної медицини в умовах євроінтеграції : матеріали III міжнар.наук.-практ. конф., м. Одеса, 16–17 жовт. 2025 р. Одеса, 2025. С. 62–65.

12. **Григораш П. Б.** Оцінка ефективності біодеструктора «Санаеро» щодо покращення мікробіологічних показників свинячого гною і мікроклімату приміщень. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 17– 18 лютого 2026 року м. Полтава. Полтава, ПДАУ, 2026. С. 102–103.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Голова ради, Вячеслав ДАНЧУК, відзначив, що у цілому дисертація є

завершеною самостійною науковою працею, яка має важливе теоретичне та практичне значення. Робота містить достатній обсяг експериментальних даних, отриманих у результаті проведених досліджень, які належним чином статистично опрацьовані та проаналізовані. Поряд з цим бажано б було провести економічний аналіз використання препарату «Санаеро» у виробничих умовах свиного господарств.

Рецензентка Марія КУЧЕРУК поряд із безумовно позитивною оцінкою роботи, вважає за доцільне висловити окремі зауваження та побажання дискусійного характеру. Перше зауваження стосується термінологічної узгодженості. У ключових словах дисертації наведено терміни «антибіотикорезистентні бактерії» та «дезінфекція», однак за основним змістом робота присвячена передусім біодеструкції свинячого гною, оптимізації мікробного складу та поліпшенню санітарно-гігієнічних показників мікроклімату. Тому, доцільно було б чіткіше узгодити ключові слова і термінологічний апарат із фактичним предметом дослідження, аби уникнути певного розширення смислових акцентів. Друге зауваження полягає в тому, що під час інтерпретації процесів нітрифікації та денітрифікації автор іноді формулює висновки доволі категорично. Водночас, для ще більшої доказовості таких тверджень бажано було б ширше акцентувати на повному методичному ланцюгу підтвердження відповідних мікробіологічних і біохімічних процесів, аби причинно-наслідкові зв'язки між динамікою окремих форм азоту та механізмами їх трансформації були представлені ще переконливіше. Третє зауваження має радше рекомендаційний характер і стосується методичної деталізації статистичного аналізу. У роботі зазначено використання статистичних методів, однак для підсилення методичної частини дисертації було б корисно в окремих фрагментах ще чіткіше конкретизувати обсяг вибірок, кількість повторностей та обрані критерії порівняння для кожного типу експериментів. Це не знижує загальної наукової цінності праці, але посилює її методичну прозорість. Наведені зауваження не мають принципового характеру, не зменшують наукової та практичної цінності виконаної роботи і можуть бути враховані автором у подальших дослідженнях.

Рецензентка Світлана ЛАЙТЕР-МОСКАЛЮК відзначила, що дисертаційна робота Петра ГРИГОРАЩА має незаперечну наукову цінність, написана послідовно, має логічний зв'язок, а викладені результати досліджень автор уміло аналізує. Проте, із позитивною оцінкою роботи доцільно звернути увагу на окремі зауваження та дискусійні питання, а саме: 1. Звернути увагу на незначні орфографічні та технічні помилки, зокрема поєднання цифр та відсотків. 2. Можливо було б доцільним представити у роботі ще і економічну

ефективність 3. Якими критеріями ви керувалися при формуванні дослідних контрольних приміщень? 4. Яким чином застосування біодеструктора впливає на динаміку накопичення амонію у свинячому гної в гноєвих ваннах та які мікробіологічні процеси можуть зумовлювати втрати амонію? 5. Як температура повітря у свинарниках у впливає на активність мікроорганізмів біодеструктора «Санаеро» та яким чином їх діяльність позначається на процесах утворення і виділення аміаку з гною? 6. Згідно з проведеними дослідженнями, чи є різниця у біодеструкції гною між господарствами, в яких ви проводили свої виробничі досліді? 7. У чому полягає перевага нейтралізації шкідливих газів у середовищі свиного комплексу за допомогою запропонованого дисертантом біологічного препарату для біодеструкції свинячого гною у гноєвій ванні. 8. Чи спостерігали під час дослідів побічні дії запропонованого вами біопрепарату.

Офіційний опонент, Ігор КУШНІР, оцінюючи позитивно дисертаційну роботу Петра ГРИГОРАША, вважає за необхідне висловити деякі зауваження та дискусійні питання, а саме: 1. Наскільки обґрунтованим є вибір штамів мікроорганізмів для складу препарату «Санаеро»? 2. Які препарати аналоги Ви знаєте, які мікроорганізми до їхнього складу входять? 3. Чи можна препарат «Санаеро» застосовувати для обробки гною у відкритих лагунах. 4. У дослідженнях дисертант вказує, що під час обробки гною змінюється його РН, за рахунок чого це відбувається? 5. Здобувач вказує, що обробка препаратом «Санаеро» впливає на зменшення вмісту у гної умовно-патогенних бактерій (золотистого стафілококу, кишкової палички), чому це відбувається? 6. Чи була концентрація сірководню у свинарниках вища допустимого нормативу. 7. Чим обумовлюється зменшення аміаку у свинарниках за оброблення гною біологічним препаратом. Наявні окремі помилки у тексті дисертації, не є принциповими і не зменшують наукової цінності та актуальності проведених досліджень, особливо, практичну значимість даної дисертаційної роботи. Аналіз матеріалів дисертації дав можливість зробити загальний висновок, що дисертант за вибором теми, методичним рівнем, аналізом літературних джерел і результатів досліджень, висновків та практичних рекомендацій проявив себе кваліфікованим, ерудованим науковцем, який може ставити перед собою наукові проблеми та самостійно їх вирішувати.

Офіційний опонент, Сергій КАСЯНЕНКО, загалом позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, висловив певні зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації, а саме: 1. Чи можна застосовувати препарат «Санаеро» для оброблення боксів і гноєвих ван за вирощування різних вікових груп свиней? 2. Розроблений дисертантом препарат «Санаеро» проявляє антагоністичну дію відносно умовно-патогенних бактерій, між тим, чи можна

його застосовувати як біологічний сануючий засіб для обробки різних поверхонь на фермах? 3. Як довго можна зберігати препарат «Санаеро» до його використання і за якої температури? 4. З якою метою було визначено активність препарату «Санаеро» за різних температур навколишнього середовища? 5. З якою метою введено у склад препарату «Санаеро» молочнокислі бактерії, а саме *L. plantarum*? Чому саме цю лактобацилу? 6. Як можна пояснити механізм меншого накопичення аміаку і сірководню у приміщеннях свинарників за використання «Санаеро»? 7. З якими бактеріями, які входять у препарат «Санаеро» пов'язана його антагоністична дія? 8. Чи можна даний препарат «Санаеро» застосовувати за органічного вирощування свинини. Наявні окремі помилки у тексті дисертації, не є принциповими і не зменшують наукової цінності та актуальності проведених досліджень, особливо, практичну значимість даної дисертаційної роботи. Проте, висловлені зауваження не змінюють суть наукового дослідження, вони носять рекомендаційний характер і можуть бути дискусійними і не зменшують цінності наукової роботи. У роботі висвітлено значний факторіальний матеріал, який є систематизованим, має авторську інтерпретацію і в цілому формує цілісну картину дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради;

«Проти» – 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Петру ГРИГОРАШУ ступінь доктора філософії з галузі знань 21 Ветеринарна медицина за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Вячеслав ДАНЧУК

Підпис
Членкині

Данчук
світлана

В. засвідчено.

Проф. О. Кобернюк